

et plejehjem eller til en anden egnet bolig, hvis personen ikke positivt siger: Ja, det vil jeg gerne.

Det, at vi nu ændrer det til, at hvis ikke der bliver sagt direkte nej, det vil jeg ikke, så er det muligt at give personen et bedre tilbud, synes jeg sådan set er en lille ændring, der ikke ødelægger noget i forhold til retssikkerheden, for har det noget med retssikkerhed at gøre, at man sander til i sit eget hjem og har en meget, meget ringe livskvalitet?

Det samme gælder, og det har der så været meget debat om, ældre demente, der forsvinder fra plejehjem, og politiet har mange anmeldelser hver dag. Det er og bliver uværdigt, og jeg tror ikke, at det er i den dementes interesse, for én ting er, at man gerne vil ud og have frisk luft, men en anden ting er jo, at det er problematisk, at man ikke kan finde tilbage. At vi har et lille forsinkende led her for efter godkendelse i de sociale nævn at få sat det på i en periode, gør jo så blot, at personalet kan nå at komme og hjælpe vedkommende, og vedkommende kan komme ud og få den friske luft, som der er behov for.

Som sagt synes jeg, at debatten har været god, og der har været mange nuancer.

Det, der ærgrer mig lidt, er – nu er hr. Villy Søvnald gået, men der var også lidt fra fru Line Barfod – at man begynder at tale om økonomi. Når vi har siddet og lavet det her lovforslag, er der jo ingen, der har haft økonomien i baghovedet, ingen, der har ment, at nu skulle vi spærre de gamle inde, nu skal der godt nok nogle døråbnere på, og så kan vi reducere antallet af personale betydeligt. Jeg føler faktisk, at det er ret uetisk at skyde os, der nu vil stemme for det her, det i skoene. Der står faktisk direkte i lovforslagets bemærkninger: »Endvidere ændrer lovforslaget ikke på, at personalemangel ikke må betyde øget brug af magtanvendelse, der således kun kan finde sted, hvis betingelserne herfor i det enkelte tilfælde er oplyst.«

Kl. 18.55

Derfor synes jeg ikke, at man kan tillade sig at bruge det som et element i debatten. Det drejer sig om, hvor man synes grænserne skal gå, og det har flere været inde på. Det er en hårfin balance i forhold til: Hvad er omsorg, hvad er retssikkerhed, og hvad er værdighed i forhold til nogle mennesker, som vi alle sammen gerne vil passe meget på?

Men jeg synes som sagt, at debatten har været god, og der er mulighed for at få belyst yderligere emner under udvalgsbehandlingen. Så jeg vil sige foreløbig tak.

(Kort bemærkning).

**Karen J. Klint (S):**

Det er en meget lille og kort bemærkning om økonomien; ikke økonomien i plejen, men økonomien i konsekvenserne. For i et af de forslag, vi har set, var de økonomiske konsekvenser 4,8 mio. kr., så vidt jeg husker, men i det endelige forslag her er de økonomiske konsekvenser nede på 1,1 mio. kr. Det ville jeg godt fra talerstolen udbede mig en forklaring på, ellers må vi stille spørgsmålet skriftligt.

(Kort bemærkning).

**Socialministeren (Henriette Kjær):**

Det er simpelt hen en diskussion med et andet ministerium i forhold til, hvad man regner med, at udgifterne vil være. Hvor meget større vil klagepuklen blive? Det er så om at lande på et beløb, som man tror er realistisk. Så længere er den simpelt hen ikke. Der har været forskellige vurderinger af det, men jeg ved ikke, om det er muligt at uddybe det i et skriftligt svar. Men det er simpelt hen det, der er forklaringen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

## Afstemning

**Anden næstformand (Poul Nødgaard):**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**13) Første behandling af lovforslag nr. L 137: Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område samt lov om social service. (Selvstændig handlekommune for anbragte børn samt høring og inddragelse af børn i sagsbehandlingen).**

Af socialministeren (Henriette Kjær).

(Fremsat 29/1 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

## Forhandling

### Karsten Nonbo (V):

Dette lovforslag er en tiltrængt fornyelse og et godt redskab for at skabe kontinuitet og helhed for de børn, hvis forældre er socialt ude i tovene, og som flytter meget rundt på må og få.

Disse forældre prøver i bedste mening og med de bedste intentioner at flygte fra problemer, men må desværre altid konstatere, at nissen flytter med. Det er derfor vigtigt, at der er stabilitet omkring børnene, som de forældre frivilligt har ladet anbringe, og ikke mindst om de børn, som er blevet tvangsfjernet.

Det skal være slut med, at sagerne eftersendes forældrenes nye bopælskommune, når de flytter. Det skal være slut med de mange eksempler, hvor forældrene når at flytte så hurtigt, at den nye sagsbehandler i den nye kommune ikke kan nå at læse sagen, før hun igen skal pakke den og sende den videre til næste kommune.

Det skal også være slut med, at den nye kommune ændrer tilsynet med barnet og finder nye tilsynsformer med nye mennesker, som barnet så skal forholde sig til og betro sig til. Det skal også være slut med at flytte børnene, fordi den nye kommune finder det mere bekvemt at føre tilsyn i nærheden af egen kommune.

Det optimale ville være, hvis familien forblev i den samme kommune, således at barn og forældre havde samme sagsbehandler, men i det mindste ville det være godt, at der nemt kunne foregå en koordination, hvilket altså ikke altid er realiteten. Mange forældre til anbragte børn er vant til at løse problemer ved at flygte fra problemerne.

Selvfølgelig er det ikke entydigt lutter forbedringer, som dette lovforslag giver. Det er et område, som ikke har entydige standardiserede løsninger. Det er desværre et område fyldt med dilemmaer.

Jeg bemærker, at det i høringssvarene frygtes, at det bliver svært at etablere en sammenhængende indsats i forhold til familiens samlede problemstilling, og det kan der godt være noget rigtigt i. Men det er ikke anderledes og knap så stort et problem, tror jeg, som det, vi har i den nugældende lov.

Her er problemet, at handlekommunen ikke er interesseret i at forsøge at arbejde på en hjemgivelse, for hvis det går galt, sidder de tilbage med problemet, fra nu af og til barnet bliver 18 år, herunder en genanbringelse. Derfor er problemet, at den nuværende handlekommune blot

åbner for de økonomiske sluser, og det er jo anbringelseskommunen, der skal betale.

Der arbejdes nok ikke reelt og realitetsorienteret med tiltag til hjemgivelse, hvor der er håb om succes for dette. Sagerne nedprioriteres i forhold til anbringelseskommunernes egne sager. De sager, hvor de både har en betaling og en handlekommunes forpligtelse.

Nu jeg lidt er i det mistænksomme lune, vil jeg ikke undlade at nævne, at det af høringssvarene tydeligvis fremgår, at KL siger, at det vil medføre flere anbringelser, og at Dansk Socialrådgiverforening siger, at det vil medføre færre anbringelser. Begge ting kan jo i sagens natur ikke være rigtige.

KL 19.00

Men jeg læser jo lidt i de høringssvar, at der ligger noget ønsketænkning fra de to institutioner. Jeg tror nemlig, at KL gerne vil have færre anbringelser, mens socialrådgiverne gerne vil have flere anbringelser.

Nu forstår jeg ikke socialrådgivernes frygt for færre anbringelser. Det er trods alt betalingskommunen, som har anbragt barnet i første omgang, og hvis de som handlekommune kun vil have hjemgivelse, havde de formentlig slet ikke anbragt barnet.

Jeg kan godt forstå argumentet, at hvis familien har flere anbragte børn af flere forskellige kommuner, så bliver der mange handlekommuner. Men er det problem større end det problem, vi har i dag? For hvis der er flere anbringelseskommuner, er der tilsvarende langt mellem disse kommuner og hen til forældrenes bopælskommune og dermed langt til handlekommunen og til de mange steder, hvor der så skal føres tilsyn.

Den klare fordel ved denne her lovgivning er kontinuitet omkring barnet; handling ud fra barnets ønsker og behov og ikke ud fra forældrenes lune og nød og svingende ønsker.

Bliver forældrene stabile, og forbliver de i samme kommune i længere tid, er der jo netop tid til en større og bedre forbindelse mellem barnet og forældrenes bopælskommune. Så er det jo tegn på begyndende stabilitet, og dermed er der igen forudsætninger for succes i samarbejdet.

Bekymringerne i høringssvarene finder jeg måske en lille smule opreklamerede, kan man kalde det, men vi skal så sandelig ikke fornægte de bekymringer. Vi skal følge de indsigelser tæt, og det skal vi under hele lovgivningsarbejdet.

Derfor tror jeg nok ikke, at der er nogen ordfører, der er uenig med mig i, at den her lovændring er en lovændring, hvor barnet skal have førsteprioritet. Derfor vil jeg gerne takke ministeren for fremsættelsen af det her lovforslag.

#### Formanden:

Fru Karen J. Klint som ordfører.

#### Karen J. Klint (S):

Da Socialdemokraternes ordfører, hr. René Skau Björnsson, ikke kunne være her på det her tidspunkt, skal jeg gerne læse hans tale op:

Regeringens lovforslag er, som flere høringsvar påpeger, et skridt i den rigtige retning. De to dele af lovforslaget er hver for sig udtryk for en helt rigtig beslutning om at styrke fokuset på barnets bedste i anbringelsessager.

Socialdemokraterne støtter derfor lovforslaget, men der er en række punkter, vi skal kigge ekstra på under udvalgsarbejdet.

Vi må nok erkende, at vi aldrig bliver færdige med lovgivning og initiativer på dette område. Der vil altid være brug for at følge området tæt og justere lovgivningen i forhold til de erfaringer, kommunerne høster, og den viden, forskerne frembringer.

Forslaget om ændring af reglerne, så handlekommunen altid er den, der oprindeligt foretog anbringelsen, også selv om forældrene flytter til anden kommune, er som udgangspunkt godt. Det vil forhåbentlig medføre, at anbragte børn ikke ender som kastebolde mellem flere kommunale systemer, hvis deres forældre skifter bopælskommune. Intentionen om styrket kontinuitet og stabilitet i anbringelsesforløbet er helt rigtig. Derfor støtter vi forslaget.

I flere høringsvar peges der på, at der kan være problemer med forslaget. Det er vigtigt, at vi følger virkningerne nøje og griber ind, hvis lovforslaget ikke lever op til intentionerne.

Forslaget om at ophæve 12-års-grænsen for høring af barnet under sagsbehandlingen, så alle børn som udgangspunkt skal høres og inddrages, er et godt forslag. Det vil styrke børnenes rettigheder og forhåbentlig medføre bedre løsninger, fordi barnets synspunkt er blevet inddraget.

I den forbindelse er det meget vigtigt at være opmærksom på de seneste undersøgelser af netop inddragelsen af børnene i sagsbehandlingen. De viser desværre, at nogle kommuner langt fra lever op til forpligtelserne til at høre børnene.

For at styrke børns rettigheder i anbringelsessagerne havde vi gerne set, at lovændringen også medførte, at børn får tilknyttet en talsmand, kontaktperson, der kan fungere som støttepersion under sagsbehandlingen og under den videre opvækst.

Alle andre i anbringelsessager har talsmænd, men de eneste, der ikke har deres egne fortrolige, er børnene. Vi lægger ikke op til, at børnene skal have deres egne advokater. Vi forestiller os, at barnet selv kan være med til at vælge sin talsmand. Det kan være en person, barnet i forvejen har tillid til.

Børnerådet foreslår i sit hørings svar noget tilsvarende. Vi håber meget, at socialministeren vil genoverveje sin negative holdning til forslaget, eller at Folketingets øvrige partier kan samles om en talsmandsmodel, hvor vi får styrket børnenes rettigheder og muligheder for indflydelse på deres anbringelsessag endnu mere, end regeringens lovforslag lægger op til.

Men vi støtter lovforslaget.

Kl. 19.05

#### Jette Jespersen (DF):

I Dansk Folkeparti er vi ikke spor i tvivl om, at problematikken vedrørende anbragte børn uden for hjemmet trænger til en opstramning. Men bare at sige, at handlekommunen er lig med hjemkommunen for barnet, mener vi i Dansk Folkeparti ikke er nok. Vi ser gerne, at der i sådanne sager tilknyttes en neutral person, som barnet har tillid til, dog hverken plejefamilie eller forældre.

Går en hjemsendelse galt, må det for enhver pris arrangeres således, at barnet kommer tilbage til plejefamilien igen, hvis barnet ønsker det. Allerhelst ser vi i Dansk Folkeparti, at den nærmeste familie, bedsteforældre, onkler, tanter osv., er første valg ved en tvangsanbringelse. Det vil også medføre, at barnet og forældrene har større mulighed for at holde forbindelsen, og det er derfor en mere rolig tilværelse for barnet eller børnene.

Ministerens forslag taler om ét barn. Men hvad har ministeren tænkt sig, hvis det drejer sig om søskende? Skal de skilles? I Dansk Folkeparti ser vi gerne, at alt gøres for, at dette ikke må ske. Først tages forældrene fra børnene – sådan føler børnene det jo – og hvis de så også skal miste deres søskende, er alle rødder totalt skåret over.

At aldersgrænsen sættes ned, og at den ikke som i dag skal være på 12 år, mener vi i Dansk

Folkeparti er positivt, og det kan vi støtte hundrede procent. Men i de sager, hvor barnet skal spørges om ønske om opholdssted, bør der også være en bisidder til barnet, hverken plejeforældre eller forældre. Der findes trods alt ikke noget mere loyalt end børn. Allerhelst ser vi, at barnet/børnene fra dag 1 får en personlig bisidder, som følger barnet og holder kontakt.

I nogle jyske kommuner har der været forsøg med aftalekontrakter med de familier, der ikke kan få hverdagen til at fungere. Kan ministeren oplyse, om der foreligger noget resultat af disse forsøg? Ifølge Socialforskningsinstituttet er det i to ud af tre sager forældrene selv, der henvender sig til kommunen. Det fører desværre ofte til en frivillig tvangsanbringelse, og så ruller maskinen. Mon ikke nogle af disse familier kunne have glæde af netop en aftalekontrakt?

I Dansk Folkeparti ser vi gerne, at der nyttænkes i flere retninger. Det må alt andet lige være bedre rent menneskeligt og også økonomisk. Men uanset hvad må det være barnets tarv, der sættes i højsædet.

Afslutningsvis vil jeg gentage, at vi støtter forslaget og ser frem til det kommende udvalgsarbejde.

(Kort bemærkning).

**Charlotte Dyremose (KRF):**

Jeg bemærkede, at fru Jette Jespersen talte om det med en fast kontaktperson til barnet. Jeg har jo meget stor forståelse og sympati for det her med, at der skal være kontinuitet i barnets forløb, og det er bl.a. det, vi forsøger at skabe med netop den her lov, så barnet ikke skal forholde sig til en hel masse nye mennesker.

Derfor vil jeg godt spørge fru Jette Jespersen, om ikke hun frygter, at når barnet yderligere ud over sin sagsbehandler, ud over forskellige plejefamilier, og hvem barnet nu ellers har været i kontakt med, også skal have en kontaktperson, så bliver det simpelt hen bare en ekstra voksen, at forholde sig til. Og er problemet ikke med sådan en kontaktperson, at vedkommende jo også kan skifte job eller gå på pension? Er det ikke sådan, at hvis man havde en person, som det her barn havde et godt og trygt forhold til, altså f.eks. en i det nære miljø, så ville man typisk allerede anbringe barnet sammen med denne voksne?

Kl. 19.10

Så er problemet ikke, at der mangler en stabil faktor i det her barns liv? Og hvis vi havde det, var alle problemer jo løst. Derfor kan man ikke

bare pådutte barnet en ekstra person at forholde sig til og tro, at det er måden at løse det på.

(Kort bemærkning).

**Jette Jespersen (DF):**

Jeg mener ikke, det er at pådutte barnet en ekstra person, for det skal selvfølgelig være en person, barnet har tiltro til i forvejen. Det kan da godt være en moster, eller hvad ved jeg. Og bliver mosteren gammel og går på pension, gør det hende dog ikke ringere som person.

(Kort bemærkning).

**Charlotte Dyremose (KRF):**

Sagt til fru Jette Jespersen: Gid alle børn dog havde en stabil moster, men det er jo ikke tilfældet. Havde alle børn en stabil moster, havde vi jo ikke noget problem. Så kunne den stabile moster måske hjælpe det til at blive i sit eget hjem eller overtage ansvaret eller forældremyndigheden over barnet. Så er problemet i virkeligheden ikke her, at ikke alle børn har en stabil moster? Hvordan skal vi så løse problemet for de børn, der ikke har det? Det er jo dem, jeg er bekymret for. Jeg er ikke så bekymret for dem, der trods alt har en stabil moster.

(Kort bemærkning).

**Tove Videbæk (KRF):**

Jeg vil gerne spørge fru Jette Jespersen: Kan den kontaktperson ikke også være en lærer, en nabo, en spillelærer, en spejderfører, bare et voksent menneske i barnets nærmiljø, som barnet har tilid til, uanset om det er familie eller ikkefamilie? Kan det ikke også være en sådan person?

(Kort bemærkning).

**Jette Jespersen (DF):**

Sagt til fru Tove Videbæk: Det er som talt ud af mine papirer. Det var faktisk den retning, jeg var i.

(Kort bemærkning).

**Sandy Brinck (S):**

Da jeg bad om ordet i sidste runde, var det netop, fordi jeg syntes, at fru Charlotte Dyremose kom ud i en retorik, som var meget lidt seriøs, hvis vi tænker på, hvor seriøse sager det her drejer sig om.

Når vi foreslår en talsperson, er det jo netop, for at det kan være en person, som kan være god at have med, men som jo ikke nødvendigvis er den, barnet hverken kan eller skal eller vil bo hos.

Faktisk tror vi oven i købet, at det kan være hele fordelene ved sådan et system, at det ikke er den person, der er involveret i selve anbringelsen. Derfor vil jeg blot høre, om det er de samme tanker, Dansk Folkeparti gør sig om en talsperson, altså en, der ikke er involveret i selve boforholdet.

(Kort bemærkning).

**Charlotte Dyremose (KF):**

Nu synes fru Sandy Brinck så ikke, at det, jeg siger, er så seriøst, men det er faktisk, fordi jeg er meget, meget bekymret. For der er jo netop nogle børn, som har lidt stabilitet et eller andet sted. Det være sig med en lærer, de har fået et godt forhold til, eller det være sig med en stabil mor-ster.

Men problemet er jo netop, at det ikke er alle, og særlig de her børn har ikke den stabile person noget som helst sted i deres liv. Det er måske ikke engang børn, der har haft socialt overskud til at gå i en fast skole, at gå til en eller anden sportsaktivitet eller holde nogen som helst kontakt med familie eller venner eller nogen som helst andre. For de her børn er så socialt belastet, at de aldrig har kunnet fungere i en social sammenhæng. Og hvad så med de børn? Det er det, jeg spørger om. Hvad med de børn? Hvordan skal man finde en kontaktperson til dem, altså børn, som ofte ender på et eller andet opholdssted med en intern skole, og som måske aldrig nogen sinde præsterer at gennemføre en skolegang eller gå til noget som helst, før de kommer på et stabilt opholdssted og der får den stabile kontakt, som de har så utrolig brug for?

**Formanden:**

Så er der fru Anne Baastrup som ordfører. Undskyld, jeg er for hurtig i vendingen. Det er, fordi fru Charlotte Dyremose har været oppe så mange gange. Men nu er det fru Dyremose som ordfører.

Kl. 19.15

**Charlotte Dyremose (KF):**

I Det Konservative Folkeparti er vi utrolig glade for det her lovforslag. Vi mener, at det er med til at sætte barnet i centrum, og det mener vi er meget vigtigt, særlig når vi taler om de udsatte børn, som det her jo er. Det er børn, der er i en anbringelsessituation, og som skal anbringes uden for hjemmet eller er blevet anbragt uden for hjemme. Disse børn har virkelig brug for, at

vi tager hensyn til deres følelser, tager hensyn til, at de ikke bliver kastebolde i et stift system.

Som sagt: Børn skal have mest mulig stabilitet. Det mener vi det her lovforslag er med til at bidrage til, ved at de får én sagsbehandlende kommune. Når først en kommune har været den, der anbragte barnet, er det også den kommune, der er barnets såkaldte handlekommune.

Det er den samme sagsbehandler – forhåbentlig – selvfølgelig medmindre vedkommende skifter job, for det kan man ikke gardere sig imod. Det er i hvert fald den samme tænke måde, som barnet er udsat for, og på den måde får man forhåbentlig skabt en i hvert fald større stabilitet og en større kontinuitet i det forløb, der er.

Det er selvfølgelig ikke alle forældre, der flytter fra kommune til kommune til kommune, og derfor vil der være nogle børn, der ikke vil blive berørt af denne her del, men der er desværre også forældre, der har en tendens til at flytte meget, og de børn bliver udsat for et utal af forskellige sagsbehandlere. Det ønsker vi at gøre op med, og det bliver der gjort med det her lovforslag.

Så til den anden del af lovforslaget, der vil inddrage børnene langt mere. Vi mener, det er utrolig fornuftigt at ophæve den 12-års-grænse, som før har ligget i lovgivningen. Situationen er jo den, at de børn, vi netop taler om her, ofte har været tvunget til at blive gjort voksne i en meget, meget tidlig alder, fordi de sådan set har skullet klare sig selv på grund af de sociale problemer, der måtte være i hjemmet.

Derfor mener vi, det er meget sagligt og meget nødvendigt at inddrage børnene i deres egen sagsbehandling i det omfang, det er muligt. Det er klart, at vurderer man, at det vil belaste barnet, eller at barnet afgjort ikke er modent til det, så kan der være andre hensyn at tage. Men vi mener, det er meget fornuftigt at ophæve den lidt stive aldersgrænse, der ligger i den oprindelige lovgivning.

Derfor er vi utrolig glade for, at børnene nu ned til en tidligere alder skal inddrages, og vi er også utrolig glade for den ekstra indsats, der bliver gjort for at uddanne sagsbehandlerne til netop at tage vare på de her problemstillinger, for det er afgjort en meget kompleks situation at stå i, hvor det ikke er nemt for en sagsbehandler at skulle tage stilling sammen med det her barn og snakke med barnet på den rigtige måde, så man også får frem, hvad det er barnet egentlig gerne vil, så man på den måde kan gøre det bedst muligt for barnet.

Så ganske kort: Vi er utrolig glade for, at regeringen lægger vægt på at sætte de her børn i centrum, og vi bakker fuldt op om det her lovfor-slag.

(Kort bemærkning).

**Karen J. Klint (S):**

Nu hørte vi for et par minutter siden nogle ord-vekslinger om den sunde moster og heldigvis ikke om den syge moster, men der findes jo mange appeller til det frivillige Danmark, til de frivillige organisationer, og der findes også organer og frivillige organisationer omkring børns venner. Så jeg vil spørge De Konservative: Når vi nu appellerer om at få en talsperson, kunne det så ikke være i de systemer, at man fandt et barns støtteperson? Altså ikke nødvendigvis inden for familien, men netop blandt de frivillige?

(Kort bemærkning).

**Charlotte Dyremose (KF):**

Nu lod jeg ellers være med at kommentere fru Karen Klints indlæg, siden det ikke var fru Karen Klint selv, der var ordfører, men nu kan vi så få diskussionen.

Jeg ser utrolig gerne, at frivillige går ind og bakker op om de her børn. Jeg synes kun, at det vil være meget, meget positivt, hvis der er frivillige, der vil gå ind og gøre det.

Min betænkelighed ved det forslag, som er kommet fra Socialdemokratiet, er bare, hvis man begynder at lovgive om det, for jeg er ikke sikker på, at det vil skabe større stabilitet, hvis et barn partout skal have en eller anden kontaktperson, som jeg frygter det barn vil komme til at kunne betragte som en ekstra sagsbehandler, en person mere at forholde sig til.

Der mener jeg, det er bedre at få skabt noget kontinuitet i den anbringelse, der er, så barnet bliver ved med at blive f.eks. på det opholdssted, hvor barnet er blevet anbragt, og hvor barnet er endt med at få et stabilt liv, og at barnet ikke ryger ud af det opholdssted, fordi forældrene flytter. Det er netop det, vi undgår med det her lovfor-slag.

Kl. 19.20

(Kort bemærkning).

**Sandy Brinck (S):**

Jeg synes altså, det er en meget mærkelig måde at tænke på, at hvis man gav folk – i det tilfælde her børn – ret til at have en kontaktperson eller en tillidsmand eller en talsmand, eller hvad vi nu vil kalde dem, så siger fru Charlotte Dyremo-

se, at så bliver de påduttet det, hvis det er sådan, at de ikke vil have det. Vi er tilbage igen ved diskussionen om, at hvis man har ret til at være med i en madordning, bliver man tvangsfodret. Det, vi ønsker, er, at den kontaktpersonordning, som er i dag, rent faktisk bliver en rettighed for barnet; at man har ret til at have sin egen talsmand med.

Jeg synes ærlig talt, at som jeg hører De Konservatives argumentation imod talsmanden, så går den ud på, at fordi det ikke er alle, der har en tillidsperson i sin omgangskreds, de kan bruge, så vil man ikke have det. Det er sådan lidt, at når alle ikke kan få, skal ingen have. Vi har en ud-mærket kontaktpersonordning, og det, vi blot beder om, er, at de børn rent faktisk får den rettighed, at de skal have en.

(Kort bemærkning).

**Anne Bastrup (SF):**

Jeg vil godt spørge fru Charlotte Dyremose, før vi får snakket os for langt fra hinanden: Er fru Charlotte Dyremose ikke enig i, at Det Konservative Folkeparti tilbage i, jeg tror det var i 1997, stemte for den ændring i serviceloven, der gik ud på, at truede børn fik mulighed for at få en kontaktpersonordning? Det var et forslag, som SF fik igennem i finanslovforhandlingerne, og Det Konservative Folkeparti syntes mig bekendt, at det var en god idé. Så jeg tror, vi skal passe på ikke at gøre det her til for stor en konflikt. Jeg tror i virkeligheden, at fru Charlotte Dyremose, når hun får tænkt sig lidt bedre om, i virkeligheden synes, det er en hamrende god idé.

(Kort bemærkning).

**Charlotte Dyremose (KF):**

Som jeg svarede fru Karen Klint lige før, ser jeg utrolig gerne, at f.eks. en frivillig går ind, eller en moster går ind, eller hvem det måtte være. Derfor ser jeg det som en fordel, hvis et barn har en eller anden person, som det føler sig tryk ved.

Jeg er bare nervøs for det, idet jeg har forstået, at det, det socialdemokratiske forslag går ud på, er, at man skal have en eller anden kontaktperson; at man finder en eller anden person, sådan! Og jeg har egentlig forstået det som en mere eller mindre kommunal person. Det mener jeg bare ikke nødvendigvis er hensigtsmæssigt, for så får vi en situation, hvor man skal have en eller anden ekstra person, som man skal redegøre for sin sag over for, og som man skal sidde og fremlægge alle sine akter over for. Det er bare

noget af det, jeg hører allermest, at anbragte og tidligere anbragte børn gerne vil være fri for.

Men jeg vil da utrolig gerne tage imod, hvis der f.eks. er frivillige, der ønsker at være kontaktpersoner, eller hvis en moster kan hjælpe et barn gennem en anbringelsessituation, for så ser jeg det da kun som noget positivt. Jeg tror bare, vi skal passe på med, at der ikke bliver påduttet de her børn flere kommunale personer, altså nogle fremmede mennesker, som de skal til at forholde sig til, oven på alle de fremmede mennesker, de allerede forholder sig til.

(Kort bemærkning).

**Anne Baastrup (SF):**

For lige at afslutte denne diskussion om kontaktpersoner og kommunale personer: Er fru Charlotte Dyremose ikke enig med mig i, at man rent faktisk også i den sociale servicelovgivning har muligheden for at få en personlig rådgiver? Og det er sædvanligvis en kommunal person, hvorimod de erfaringer, vi har med kontaktpersonordningen, som faktisk er en succes rundt omkring i kommunerne, fortæller, at det ikke er folk, der er ansat i kommunen. Der er det meget forskelligt, hvad det er for nogle mennesker, der går ind og bliver barnets kontaktperson.

Således som jeg hører Socialdemokratiets forslag her og nu, er det et ønske om, at når kommunen står i en situation med et truet barn, skal kommunen simpelt hen være forpligtet til at sige til barnet: Hvis du har lyst til at få en voksen, du vil være sammen med, så har vi nogle penge, vi kan finansiere den pågældende voksne med, hvis det skulle være nødvendigt.

Det er kun det. Det er en udvikling af kontaktpersonordningen, som vi allerede kender den. Det har intet at gøre med den personlige rådgiver.

Kl. 19.25

(Kort bemærkning).

**Charlotte Dyremose (KF):**

Det kunne tyde på, at der ikke er helt enighed om, hvad det er, Socialdemokratiet har foreslået. Men jeg foreslår, at vi diskuterer det, når Socialdemokratiet foreslår et eller andet konkret. Så må vi jo forholde os til det. Jeg frygter bare, at man laver en eller anden løsning, hvor de unge mennesker får endnu en person, de skal forholde sig til, og at det bare vil komplicere sagerne.

Men der skal ikke herske nogen som helst tvivl om, at der en person, som kan støtte den unge, som den unge rent faktisk har det rigtig

godt med, og som også er til stede for vedkommende, så er jeg da kun positiv over for, at vedkommende støtter det barn. Men nu synes jeg, det lyder, som om vi skal se, hvad det er, Socialdemokratiet rent faktisk har foreslået, for det er så åbenbart i hvert fald ikke gået så tydeligt igennem i medierne, at jeg har forstået det.

**Anne Baastrup (SF):**

For et par år siden gik § 71-tilsynet i gang med en del af sin arbejdsopgave, nemlig at forholde sig til spørgsmålet om tvangsfjernede børn. I den forbindelse fik § 71-tilsynet en lang række henvendelser fra forældre, fra plejefamilier, der påviste en lang række forskellige typer af problemer.

Nogle af de værste sager, vi så, var, når et forældrepar, en mor, flyttede fra en kommune til en anden, og den nye kommune så traf nogle fuldstændig nye beslutninger omkring det barn. Det gav anledning til, at § 71-tilsynet tog initiativer til en lang række høringer og beskæftigede sig på forskellig vis med spørgsmålet om tvangsfjernede børn.

Jeg oplever også, at det har betydet, at folk over for Socialudvalget og folketingspolitikkerne i øvrigt har fået sat fokus på det her område. Det er børn, som er alvorligt truede på deres fremtid. Det er de børn, som det her lovforslag handler om.

Vi havde fra SF's side forslaget til behandling sådan stort set for et år siden. Derfor skal jeg virkelig takke socialministeren for nu at have taget den her idé op om, at vi skal fastholde kontinuiteten i behandlingen af barnet, fastholde, at den kommune, der har truffet beslutningen om at anbringe barnet, har været igennem nogle meget svære overvejelser, før den har truffet en sådan beslutning.

Vi tror på i SF, at det også er den kommune, der i langt højere grad vil varetage barnets hensyn. Vi ved jo, at der er børn i 11-12-årsalderen, som har oplevet både 10, 11 og 12 skift i løbet af deres barndom. Det er ikke godt for barnet. Børn har brug for kontinuitet, børn har brug for få voksne, de skal forholde sig til. Derfor hilser vi med glæde, at det her lovforslag er blevet fremsat, og vi arbejder ihærdigt på, at det hurtigt vil blive til lov.

Vi har naturligvis lagt meget mærke til de hørings svar, der er kommet – hvem gør ikke det – hvor man nærmest, hvis man læser Kommunernes Landsforening og Socialchefforeningen og

Børne- og Kulturchefforeningens svar, skulle tro, at Jordan gik under med det her lovforslag.

Men de forskellige eksempler, som de pågældende høringsberettigede parter er kommet med, synes jeg, fuldstændig har overset den mulighed, der jo er, for at den anbringende kommune kan indgå en aftale med forældrenes nye handlekommune med henblik på, at man dér får løst de problemer, der eventuelt måtte opstå ved, at den anbringende kommune afgiver sin kompetence. Muligheden er til stede.

Derfor oplever jeg, at nogle af de høringsberettigede har villet finde hår i suppen, fordi det ikke er en rose, der er groet i deres have.

Det, der selvfølgelig er interessant, når man så tager den næste del af lovforslaget, er: Hvordan sikrer vi, når vi nu fjerner 12-års-grænsen, at kommunerne rent faktisk tager det alvorligt, at børnene skal høres? Hvordan sikrer vi, at de går ind i den der systematiske samtale for at få sikkerhed for, om barnet har forstået, hvad det drejer sig om?

Jeg har oplevet sager, hvor børn er både 13 og 14 år, og hvor der ikke har været en samtale. Begrundelsen har været, at det har været svagtbe-gavede, umodne børn osv. Men sagsgrundlaget for at få påvist, at man ikke har overholdt 12-års-grænsen, var på ingen måde dokumenteret.

Vi kan derfor løbe ind i den problemstilling, at i og med at vi fjerner den her faste 12-års-grænse, vil kommunerne sådan trække på skuldrene og sige: Så slap vi for den. Og så kan vi i virkeligheden stå i en situation, hvor børnene slet ikke bliver hørt.

Kl. 19.30

Derfor tror jeg, at det er meget vigtigt, at vi på forskellig vis får fulgt op på, om børnene nu rent faktisk bliver hørt, og hvis de ikke bliver hørt, er der så i barnets materiale en klar dokumentation for, hvorfor man ikke har foretaget denne høring?

Det, der var meget slående med SFI-rapporten for ganske nylig, var jo, at det er helt sædvanligt, at børn ikke bliver hørt. Det er faktisk usædvanligt, at de myndigheder, der træffer den meget alvorlige beslutning om enten at fjerne barnet, flytte barnet fra en plejefamilie til en anden eller flytte fra en plejefamilie hjem igen, overhovedet ikke involverer barnet. Derfor kræver det efter- og videreuddannelse, og det kræver også, sådan som Socialrådgiverforeningen i deres hørings svar meget nøje har påvist, efter- og videreuddannelse og ikke for mange sager pr. sagsbehandler.

**Kim Sejr (RV):**

Vi er jo helt enige i intentionen om, at barnet skal være i fokus, og at vi skal have øje for barnets tarv, men samtidig skal vi også være sikre på, at vi ikke gør nogle ting, som vi tror er godt for barnet, men som muligvis kan have en virkning, der strider mod intentionen.

Forslaget om, at den kommune, der oprindeligt anbragte barnet, fortsat skal være handlekommune, uanset hvorhen og uanset hvor mange gange forældrene flytter, kan have en uheldig effekt. En af indvendingerne fremgår da også af høringsmaterialet, hvor der er en advarsel mod at adskille handlekompetencen for det anbragte barn fra handlekompetencen i forhold til forældrene ud fra en eller anden vurdering af, at det kan isolere barnets problemer fra forældrenes problemer.

På den måde kan der være en risiko for, at det bliver sværere at fastholde forældrene i et forpligtende samarbejde. Som KL indvender, kan man risikere, at det fører til færre hjemgivelser, og hvis det skete, ville det jo være i strid med målsætningen om, at antallet af børn anbragt uden for hjemmet skal nedbringes.

Jeg vil medgive, at der også er gode argumenter for, at den oprindelige handlekommune forbliver handlekommune, fordi man bliver fri for risikoen for de meget store skift i indsatsen over for barnet, som kan skade både kvalitet og kontinuitet. En løsning kunne måske være, at man fastholdt den nuværende ordning, men under den forudsætning, at man sikrede, at den nye handlekommune kunne fortsætte indsatsen over for barnet og familien uden problemer. Det kræver jo så til gengæld måske en kvalitativ indsats, og her har jeg bemærket mig, hvad Forældrelandsforeningen har sagt. De peger jo netop på manglende kvalitet i sagsbehandlingen og anbringelsesprocessen, som er til skade for den indsats, der gøres for barnet.

I stedet for et generelt princip om at lade den oprindelige handlekommune forblive handlekommune, kunne man måske i stedet for indføre en mulighed herfor under den forudsætning, at der ikke kan etableres en tilfredsstillende indsats over for barnet i den kommune, som forældrene nu er flyttet til, altså den nye handlekommune.

Omkring ideen om talsmænd: Jeg synes, det er værd at overveje, og jeg ser frem til nogle mere konkrete udspil på det område, så vi kan få en substansiell diskussion. Vi er naturligvis for, at børnene skal inddrages mere i de her ting, og

at de skal høres. Samtidig skal vi jo så være sikre på at følge op på det, så vi kan få en garanti for, at det rent faktisk også bliver gjort.

**Line Barfod (EL):**

Jeg vil først endnu en gang kritisere den korte høringsfrist, der har været. Jeg synes, det er helt urimeligt over for organisationerne, at man sender noget ud lige inden jul med en høringsfrist til 9. januar, også fordi vi jo har god brug for, at de hørings svar, der kan komme, er velkvalificerede, og det kræver altså, at organisationerne har ordentlig tid til at se på, hvad de måtte have af indvendinger og kommentarer til forslagene.

Kl. 19.35

Dernæst skal jeg sige, at Enhedslisten kan støtte forslaget. Vi synes, det er utrolig positivt, at der nu kommer et forslag, der kan styrke kontinuiteten i forhold til anbringelser af børn. Det er jo en diskussion, der har kørt længe, og som især fru Anne Baastrup har presset meget på under adskillige forskellige debatter for, at vi fik. Der er påpeget nogle forskellige problemer i hørings svarene, og dem må vi så se nærmere på under udvalgsarbejdet.

Derudover er der jo også det helt grundlæggende behov, som Socialrådgiverforeningen peger på, for øgede ressourcer og større faglighed i forhold til det arbejde, der foregår i kommunerne, når man skal tage stilling til anbringelserne, og allerhelst på det indledende stadium, hvor man skal ud med en forebyggende indsats for at forhindre, at det bliver nødvendigt med en anbringelse. Og her ser det jo desværre ikke særlig godt ud med den dårlige økonomi, kommunerne har.

Så vi håber, at det kan lykkes som opfølgning på det her forslag at sikre, at vi senere kan få flere ressourcer til området, så man kan få en større faglighed. Også i forhold til den del af forslaget, der handler om, at børn skal høres i større omfang, at vi skal sikre, at børnene så også bliver hørt, kræver det, at der så også er de fornødne ressourcer, som det også fremgår af bemærkningerne, til efteruddannelse af de sagsbehandlere, socialrådgivere, der skal tale med børnene.

Hvad angår den debat, der har været her i dag omkring behovet for en stabil voksenkontakt for børnene, er vi også meget positive over for at se på, hvordan vi kan udforme sådan en ordning, så man kan have, hvad enten det nu er en lærer, en moster eller en anden person, som man på en eller anden måde er blevet knyttet til tidligt i sit liv, som støtte resten af barndommen,

for det er der stort behov for. Og vi skal se på, hvordan det kan fungere.

På den høring, vi havde for noget tid siden omkring anbringelse af børn, hørte vi eksempler fra Greve Kommune, hvor man dels havde sat gode ressourcer af i socialforvaltningen til at arbejde med det her område, dels også, hvis der var en voksen et andet sted i kommunen, f.eks. en lærer eller en pædagog, der fik en god kontakt med barnet, gav denne voksne mulighed for at bruge den tid, der skulle til, for at følge det barn også senere.

Jeg synes, det kunne være godt at se på de erfaringer og se på, hvordan vi kunne udbrede dem til resten af landet, så man kan sikre den støtte og kan sikre, at de personer, barnet har en tæt kontakt med, også kan blive ved med at være der, for der er forskel på at have en sagsbehandler, som har en rolle med også at skulle føre tilsyn osv., og så have en voksen, der kun er den, barnet kan snakke med og kan betro sig til. Det er to forskellige roller, man har behov for dér. Så det synes jeg lyder utrolig positivt, og det ser ud til, at næsten alle partier går ind for, at vi finder en løsning, så det kan lade sig gøre.

Så Enhedslisten kan støtte forslaget, og vi håber, at det inden den endelige lov kommer med, at der bliver en sådan mulighed for en talsperson eller kontaktperson.

(Kort bemærkning).

**Charlotte Dyremose (KF):**

Det lød, som om der havde indsneget sig en lille misforståelse, så jeg skal blot ganske kort bede fru Line Barfod om at bekræfte, at der rent faktisk bliver sat midler af til efteruddannelse af de her sagsbehandlere.

(Kort bemærkning).

**Line Barfod (EL):**

Det er jeg fuldstændig klar over, og jeg synes også, at jeg sagde i mit indlæg, at der til høring af børnene bliver sat midler af.

Men mere generelt er der behov for, at man har de ressourcer i socialforvaltningerne, der skal til, for at tage sig af sager med børn i det hele taget, herunder tage sig af det forebyggende arbejde på et tidligt tidspunkt, så det ikke bliver nødvendigt at anbringe børnene. Det er jo dér, vi egentlig skal bruge allerflest midler for at sikre, at der slet ikke opstår så store problemer, så børnene skal anbringes, og det ville vi gerne afsætte langt flere ressourcer til.

**Tove Videbæk (KRF):**

I Socialudvalget har vi gentagne gange fået triste historier på bordet, som drejer sig om børn, der bliver hevet ud af et trygt og godt hjem med en plejefamilie, som børnene holder af og trives hos. Vi har endda eksempler på, at plejefamilierne nærmest har opfattet det, som om børnene er blevet kidnappet fra dem af en ny kommune, som forældrene er flyttet til. Og det er jo præcis sådan noget, man vil søge at finde en løsning på ved det her lovforslag, nemlig ved at barnet skal beholde den samme handlekommune gennem hele sin barndom.

Kl. 19.40

Det, der er det allervigtigste med hensyn til de sårbare børn, der er blevet fjernet fra deres oprindelige hjem, er at forsøge at sikre børnene en stabil og sammenhængende barndom. Vi skal altid se på sagerne ud fra barnets bedste, ud fra barnets synspunkt, ud fra børnehøjde og ud fra, hvad der kan sikre børnene en tryk og god barndom.

Lovforslaget ophæver reglen om, at kun børn over 12 år skal høres, og det er rigtigt og godt. Socialforskningsinstituttets undersøgelser viser, at kun i ca. 20 pct. af alle anbringelsessager bliver børnene hørt. Det er simpelt hen for galt, og det er lovbrud, for også på dette område kan vi sige, at lov er lov, og lov skal holdes. Barnets egne holdninger, barnets egne indstillinger og følelser er ekstremt vigtige i sager, der drejer sig om barnet.

Alt for mange børn har mistet både søskende, forældre og derefter også deres plejeforældre i flere omgange. Børnene bliver svingdørsbørn, og nogle børn kan i en barndom opleve over 10 forskellige hjem, som de skal forholde sig til og forsøge at falde til ro i. Mon der er nogen, der virkelig tror på, at dette kan være til barnets bedste? Det er hovedrystende, det er simpelt hen katastrofalt og ødelæggende for børnenes fremtid, og hvis børnene blev hørt, ville de bestemt sige fra og fortælle, hvad de synes om forholdene. Men de bliver slet ikke hørt i 80 pct. af alle tilfælde, og det mener jeg at det her forslag råder bod på.

Samtidig med at børnene høres, mener vi, det er rigtigt i disse sager i langt højere grad at involvere folk fra det nære miljø og familien. Det kan man gøre bl.a. via familierådslagning, som man er begyndt at bruge i rigtig mange kommuner efterhånden. Her involverer man naboer, lærere og spejderledere og mostre og bedsteforæl-

dre m.fl. og spørger om deres mening, og hvad de eventuelt vil kunne gøre for barnet fremover.

Forslaget om en kontaktperson er ikke fremmed for Kristeligt Folkeparti, for dette forslag kunne jo fint stemme overens med familierådslagning. Man kunne f.eks. vælge en person fra den kreds, som bliver kaldt sammen til familierådslagning, og en person fra den kreds kunne så være kontaktperson for barnet.

Men netop på baggrund af alle de her forskellige vinkler og de forskellige katastrofale historier og triste ting, vi har hørt på det her område, arrangerede vi i Socialudvalget sidste år i april en høring om anbringelse af børn. På denne høring fik vi rigtig mange nyttige input fra eksperter af alle slags på børneområdet. Vi fik input om høring af børnene, om handlekommuner, om kontaktpersoner, om bedre uddannelse til kommunens folk, osv. osv. Og lovforslaget her ser jeg faktisk som en god begyndelse på en løsning af de mange problemer, der er på det her område.

I Kristeligt Folkeparti tror vi, at det her forslag og de ændringer, som det vil medføre i mange børns liv, kan være med til at skabe ro, stabilitet og tryghed hos børnene i deres liv. Og er det ikke det, det egentlig grundlæggende drejer sig om, alt det, vi snakker om i dag – at børnene får ro, stabilitet, tryghed og får en god barndom?

**Socialministeren (Henriette Kjær):**

Jeg er selvfølgelig glad for de tilkendegivelser, der har været, og for, at der er stor støtte til forslaget. Det er ikke så underligt, for det er jo netop på baggrund af dels § 71-udvalgets sonderinger, dels den høring, der var i april måned.

Jeg må da også sige, at det har været svært at skulle gøre op med sig selv, om man skal ændre det her, for virker det, eller virker det ikke? Men jeg synes, at tvivlen i hvert fald skal komme børnene til gode.

Vi har set, at der er nogle ting, der har fungeret dårligt, i og med at der kommer en ny handlekommune, når forældrene flytter. Nu prøver vi så at sige, at vi opretholder barnets oprindelige kommune som ny handlekommune, og det tror jeg på, som flere ordførere også har været inde på, vil give den her kontinuitet, der er så stor brug for.

Men det er klart, at vi overvåger det her nøje, og giver det nogle uhensigtsmæssigheder, så må vi jo overveje at ændre det igen. Jeg tror trods alt, at det her vil føre til, at vi i langt højere grad

har samme sagsbehandler, der kender børnene og ikke begynder at lave ændringer lige pludselig, blot fordi der kommer nye øjne på. Vi taler om nogle mennesker, der kender børnene direkte, kender deres sag og baggrunden for, hvorfor det egentlig startede med en anbringelse.

Kl. 19.45

Med hensyn til 12-års-grænsen kan vi jo alle sammen have den frygt, at selv om vi nu ophæver grænsen og siger: I realiteten skal alle børn høres, så kommer det ikke til at virke i praksis. Men det, der får mig til at tro på, at det nu må virke, er dels den debat, vi har haft på baggrund af SFI-rapporten, hvor vi alle sammen har været meget kraftigt ude og slå fast – også over for det kommunale bagland – at det her skal altså respekteres, men selvfølgelig også, at der rent faktisk bliver givet 15 mio. kr. til, at folk kan bruge tiden på at sætte sig ude hos familierne og høre børnene, og så bliver der givet 60 mio. kr. til efter- og videreuddannelse. Der tror jeg på, at når frontpersonalet har været ude at lære lidt om, hvad man gør og hvordan og hvorledes, så har de selvfølgelig også lyst til at bruge det i praksis.

Så vi må alle have troen på, at det hjælper, men overvåge det nøje, for den hellige grav er ikke vel forvaret ved det her forslag. Vi skal hele tiden have et vågent øje med det. Men tak for den velvillige behandling.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

## Afstemning

### Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**14) Første behandling af lovforslag nr. L 138: Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Præcisering af reglerne om borgernes medvirken, myndighedernes oplysningspligt, myndighedernes beføjelser til at indhente fortrolige oplysninger om borgerne samt indførelse af bestemmelser om uanmeldt eftersyn i virksomheder, bødestraf for groft uagtsom vildledelse af de sociale myndigheder og mulighed for udveksling af oplysninger mellem kommuner og sygehuse om borgernes indlæggelse på og udskrivning fra sygehuse).**

Af socialministeren (Henriette Kjær).  
(Fremsat 29/1 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

## Forhandling

### Karsten Nonbo (V):

Nu har vi jo i de tidligere sager hørt flere gange, at kommunerne mangler midler: Nu har vi så måske mulighed for at gøre noget ved det, så kommunerne får de midler eller har rådighed over de midler, de får i første omgang, for vi må sige, at på det her område har retstilstanden vedrørende, hvad kommuner må og ikke må, været meget uklar.

Det bliver der rettet op på med det her lovforslag, lover socialministeren. Og det er så absolut også tiltrængt. Det er både utilfredsstillende for såvel borgere som for kommune ikke at vide, hvor grænsen går i kampen mod socialt bedrageri.

De lærde strides stadig om, hvad overvågning er, og hvad man må i forbindelse med at påse, at pengene ikke fosser ud af socialkasserne til disse bedragerere. Justitsministeriet mener, at overvågning er tilladt, så længe straffeloven ikke overtrædes. Socialministeriet mener – eller har i hvert fald ment – at der skal lov hjemmel til for at foretage en overvågning. Så der er vel i grunden ikke nogen årsager til, at kommunerne tvivler. Selv de sociale nævn kan være lidt rundt på gulvet i de her sager.

Nu lægges der op til en forbedring. En bedre oplysning om, hvad man må og ikke må.

Derfor gælder det under udvalgsarbejdet om at få afklaret alle tvivlstilfælde og få afklaret alle spørgsmål af generel karakter. Jeg tror, der er en bred opbakning til præcisionen, men det er ikke